

UPPLYSNINGEN

Historia 1b

Jobba enskilt, läs i läroboken kapitlet som handlar om Upplysningen samt artiklar på wikipedia och so-rummet om Upplysningen. Besvara nedanstående frågor. Lämna in i Uppgifter i Teams.

Definiera och beskriva

- Vad betyder ordet upplysning?
- Inom vilka områden brukar man prata om upplysning (se artikeln från Wikipedia)?
- Beskriv vad som menas med "naturliga rättigheter" och samhällsfördraget.

Exemplifiera

- Hitta fyra filosofer som särskilt kopplas till Upplysningsbegreppet? Förklara kortfattat deras ståndpunkter och ge exempel på hur en stat skulle styras utifrån deras syn.

Tolka och värdera

- Vad menas med uttrycket "heller en upplyst despot än en oupplyst demokrati". Vilka kan de problematiska konsekvenserna bli av en "upplyst despot". Vilka är de goda konsekvenserna?
- Jämför Montesquieus, Voltaires och Rousseaus syn på samhällets styrning och ge några exempel på likheter och skillnader. Vad finns det för likheter idag mellan staters olika styrelseskick och upplysningstankarna?

Betygsmatris: "Hur måste jag arbeta för att nå ett visst betygsmål?"

	Översiktligt (E)	Utförligt (C)	Nyanserat (A)
Hur ska jag förhålla mig till fakta?	Du ska redovisa grundläggande fakta	Du ska redovisa exakt, fyllig och innehållsrik fakta Du ska använd fakta för att förklara företeelser	Du behandlar fakta ur olika perspektiv Du reflekterar över de fakta som framtagits
Hur ska jag analysera och tolka företeelser?	Du ska identifiera skillnader Du ska jämföra företeelser Du drar en slutsats utifrån en källa	Du förklarar skillnader med exempel Du förklarar företeelser och samband med exempel Du drar slutsatser och motiverar dem utifrån välgrundad fakta och tillförlitliga källor	Du använder flera olika perspektiv när du drar dina slutsatser Du reflekterar över dina egna slutsatser och värderar dem

Förklaring av viktiga ord:

- Fakta: Korrekt information.
- Företeelser: Sådant som händer i samhället, att människor gör som de gör.
- Perspektiv: Olika personers förklaring av samma sak, dvs. att olika personer säger att olika saker är korrekt information.
- Reflektion: Att redovisa tankar kring tillförlitligheten i ditt arbete.
- Samband: Att något leder till något annat eller att en sak påverkar en annan.
- Slutsats: Det du kommit fram till. Kom ihåg att dina tankar ska vara kopplade till de källor du använt.

- Utförligt betyder att redovisa relativt heltäckande med förklaringar och beskrivningar.
- Välutvecklat eller välgrundat betyder att man kan belägga med flera exempel och hänvisa till källor.
- Nyanserat betyder att man kan göra ett urval av exempel som representerar olika synvinklar eller fakta från olika källor och att man kan tolka eller värdera dem.